

ChAgaleyopaniShat

——
ಭಾಗಲೀಯೋಪನಿಷತ್

——
Document Information

Text title : ChagaleyopaniShad

File name : ChAgaleyopaniShat.itx

Category : upanishhat, vedanta

Location : doc_upanishhat

Proofread by : Sunder Hattangadi Radim Navyan radimnavyan at gmail.com

Description-comments : aprakAshitA upaniShadaH

Latest update : November 3, 2017

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 17, 2023

sanskritdocuments.org

ಭಾಗಲೇಯೋಪನಿಷತ್

ಓಂ ಋಷಯೋ ವೈ ಸರಸ್ವತ್ಯಾಂ ಸತ್ರಮಾಸತ . ತೇಽಥ ಕವಷಮೈಲೂಷಂ ದಾಸ್ಯಾಃ
ಪುತ್ರ ಇತಿ ದೀಕ್ಷಾಯಾ ಆಚ್ಛಿದನ್ . ತೇ ಹೋಚುಃ . ಅಪ ವಾ ಏತದ್ಯಗ್ಯಜುಷಾದಪ
ಸಾಮ್ನ ಇತಿ . ಸ ಹೋವಾಚ . ಭಗವಂತೋ ಯದಿದಂ ಸತ್ರಮಾಧ್ವೈ
ಯದ್ಯಚೋಽಧೀದ್ವೈ ಯದ್ಯಜೂಂಷಿ ಯತ್ಸಾಮಾನಿ ಕಸ್ಯಾಯಂ ಮಹಿಮೇತಿ . ತೇ
ಹೋಚುರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ವಾವ ಸ್ಮಸ್ತೇಷಾಮೇವಮಿತಿ ..
ಸ ಹೋವಾಚ . ಯದಿದಮಿಚ್ಛಾಚಿದಿಚ್ಛಾಚಿದೀಕ್ಷದ್ವೈ ಕಿಂ ತದ್ಯೇನ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಇತಿ . ತೇ ಹೋಚುರ್ಯದಿದಮ್ಯಗ್ಯಜುಷೈರೇವೋಪವತ್ವನ್ನೋ
ಜುಹುವುರ್ಯದ್ವೈನಮುಪಾಘ್ರಾಸಿಷುರ್ಯದುಪಾನೇಷತೈತದ್ವಾಹ್ಮಣಾ ಇತಿ . ಸ
ಹಾವಿದೂರ ಏವ ಶವಶಯಿತಮಾತ್ರೇಯಮಚ್ಛಾವದಮುಪದರ್ಶಯನ್ನುವಾಚ .
ಯದಿದಮ್ಯಗ್ಯಜುಷೈರುಪವತ್ವಂ ಜುಹೋಪಾಘ್ರಾಸೀದಧೋಪಾನೇಷ್ವ ನೈತದತ್ಯಗಾದಿತಿ

ಕಿಂ ತದಿತಿ ಹೋಚುಃ ..
ಸ ಹೋವಾಚ . ನೈಮಿಷೇಽಮೀ ಶುನಕಾಃ ಸತ್ರಮಾಸತ . ತೇಷಾಮಾತ್ರೇಯೋಽಚ್ಛಾವದಃ
ಸರ್ವಾಣೈವಾವರ್ತಯದ್ಯದ್ಯಾಜ್ಯಾ ಯದನುವಾಕ್ಯಾ ಯತ್ಪಾತ್ರನುವಾಕೋ
ಯತ್ಪ್ರಲುಗಂ ಯದಾಜ್ಯಂ ಯನ್ಮರುತ್ವತೀಯಮಿತ್ಯಥ ಯನ್ಮಹಾವೀರಸಂಭರಣಾನಿ
ಯದಗ್ನೇರಭಿವರ್ತನಾನಿ ಯದ್ರಾಜಾಭಿಕ್ರಯಣಾನಿ ಯದಭಿಷಾವಿತ್ರಾಣಿ
ಯದೌಪಯಾಮಾನಿ
ಯದುಪಮಂತ್ರಣಾನ್ಯಥ ಯತ್ತಿವೃತ್ತಂಚದಶಃ ಸಪ್ತದಶ ಏಕವಿಂಶ ಇತಿ .
ಕ್ಷಾಸ್ಯ ತದಗಾದಿತಿ . ತೇಹಾಮುಹನ್ . ಅಥೈತೇ ಸರ್ವ ಏವೋಪಸಮೇತ್ಯೋಚುರುಪ
ನೋ
ನಯಸ್ವೇಮ ಏವ ತ ಇತಿ . ಸ ಹ ಸ್ಮಯಮಾನ ಉವಾಚ . ಸಂಪಶ್ಯಧ್ವಾ ಏವ ಮಾ
ಪ್ರಮದತ . ನ ಹೋತ್ತಮಾನಧಮ ಉಪನೇತೇತಿ . ತೇ ಹೋಚುರ್ಮೈವ
ಸ್ಮೋಪನಥಾ
ಗತಿಸ್ತು ತ್ವಮಿದಿತಿ ..
ಸ ಹೋವಾಚ . ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಂ ಏವೋಪಸಮೇತ್ಯ ಯೇ ಬಾಲಿಶಾಸ್ತಾನುಪಾದ್ವೈ . ತೇ
ವ

ಇದಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಂತೀತಿ . ತೇ ಹ ತತ ಏವೋಪಸಮೇತ್ಯ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಮುಪಜಗ್ಮುಃ .
ತೇ ಹ ಬಾಲಿಶಾನೇವೋಪಾಸದನ್ . ತಾನಿಮ ಉಪಸೀದತ ಏವ ವಿದಾಂಚಕುರಿತಿ
ಕಾಮುಕಾ ಇತಿ . ತೇ ಹೋಚುರ್ಯತ್ಕಿಮಿವ ಬಾಲಿಶಾನುಪಾಸದತ ಮಹಾಶಾಲಾ ವೈ
ಮಹಾಶ್ರೋತ್ರಿಯಾ ವರ್ಷೀಯಾಂಸಃ ಸಂತಃ ಯನ್ಮಹಾಶಾಲಾ ಮಹಾಶ್ರೋತ್ರಿಯಾ
ವರ್ಷೀಯಾಂಸಃ

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಮಧ್ಯಾಸತ ಇತಿ . ತೇ ಹಾನೋನ್ಯನ್ಯಾಭಿಸಮೀಕ್ಷಾಮಾಸುಃ . ತೇ
ಹಾಪಶ್ಯನ್ನ ಹಾಸ್ಮಾನ್ಮಿಥುಚಿದೇವಾಸಾವವೋಚದ್ಬಾಲಿಶಾನೇವ ಚೈತಾನ್ವಿಚಕ್ಷತೇತಿ .
ತೇ ಹೋಚುರ್ನಮಸ್ಯಾನತೀವ ವಚೋ ರೇಚಯಿಷ್ಯಥ ಯದಂತನೋಽಸಾವಿಹ
ಪ್ರಾಹೈಯಾತ್ . ಯಥೈವ ತು ಸ್ಮೋಪಸನ್ನಾ ಅಥಾನಸೂಯವೋ ಯಥೋಪಶ್ರದ್ಧಿನಿ
ಇತಿ ..

ತೇ ಹೋಚುಃ . ಕಿಂ ವಾ ಅಸ್ಮತ್ಪ್ರತೀಚ್ಛಥೇತಿ . ತೇ ಹೋಚುಃ .

ನೈಮಿಷೇಽಮೀ ಶುನಕಾಃ ಸತ್ರಮಾಸತ . ತೇಷಾಮಾತ್ರೇಯೋಽಚ್ಛಾವದಃ
ಸರ್ವಾಣೈವಾವರ್ತಯತ್ . ಯದ್ಯಾಜ್ಯಾ ಯದನುವಾಕ್ಯಾ ಯತ್ಪ್ರಾತರನುವಾಕೋ
ಯತ್ಪ್ರಾತರನು ಯದಾಜ್ಯಂ ಯನ್ಮರುತ್ಪ್ರತೀಯಮಿತ್ಯಥ ಯನ್ಮಹಾವೀರಸಂಭರಣಾನಿ
ಯದಗ್ನೇರಭಿವರ್ತನಾನಿ ಯದ್ರಾಜಾಭಿಕ್ರಯಣಾನಿ ಯದಭಿಷಾವಿತ್ರಾಣಿ
ಯದೌಪಯಾಮಾನಿ

ಯದುಪಮಂತ್ರಣಾನ್ಯಥ ಯತ್ತಿವೃತ್ತಂಚದಶಃ ಸಪ್ತದಶ ಏಕವಿಂಶ ಇತಿ .

ಕ್ಷಾಸ್ಯ ತದಗಾದ್ಯದಯಂ ಶವಶಯಿತಮಶಯಿಷ್ವೇತಿ .

ತೇ ಹೋಚುರ್ನಹಾಸಂವತ್ಸರವಾಸಿನಾಮನುಬ್ರೂಯಾದಿತಿ ಖಲು ನಃ ಪೂರ್ವೇಽನ್ವಶಿಷನ್

ಯತ್ಸಂವತ್ಸರಂ ವತ್ಸ್ಯಥಾಥ ವೇದಿಷ್ಯಥೇತಿ . ತೇ ಹ ಸಂವತ್ಸರಮೂಷುಃ ..

ತತೋ ಹ ಬಾಲಿಶಾ ಊಚುರವಾತ್ತ ವಾ ಸಂವತ್ಸರಮಿಮೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ .

ಹಂತೈಷಾಮನುಬ್ರವಾಮೇತಿ . ತೇ ಹ ಗೃಹೀತ್ವೈವೈನಾನ್ ಪಥೋಽಭಿಸಮೀಯುಃ .

ತೇ ಹ ಸಂಕ್ರೀಡತ ಏವ ಕೂಬರಿಣೋ ರಥಕಟ್ಯಾಮವಿಂದನ್ . ತೇ ಹೋಚುಃ

ಸಂಪಶ್ಯದ್ವಮಿತಿ . ಕಿಂ ಹೀತಿ . ಕೂಬರಿಣಮೇವ ಸೌಮ್ಯಾ ಇತಿ . ತಥೇತಿ .

ಕಥಮಿವೇತಿ . ಯಥೈವೋಪಸೃತ್ವರೋ ವಾರ್ಧಿಸ್ತಿಯಗುಲ್ಲಲಂತೀಭಿರಿವ

ವೀಚಿಭಿಃ ಶಫಾಭಿರೇವೋಪಸ್ಕಂದನ್ನುತ್ವ ವೇದೇವಂ ಹೈವೈಷೋಭಿಸೃತ್ವರಾಣಾಮೇವ

ಧುರ್ಯಾಣಾಂ ಚಕ್ರಮತಾಮರೀಣಾಮುತ್ಸ್ಯ ವತೀತಿ . ಯಥೈವಾಸೌ

ಪ್ರತಿಸೃತ್ವರೇಣ ಸಮಃ ಸಮೇವ ಕ್ರೀಡೇದೇವಂ ಹೈಷ ಸಂಕ್ರೀಡತೀತಿ .

ಯಥೈವಾಸಾವಿತಶ್ಚೇತೋಽಮುತಶ್ಚಾಮುತಶ್ಚ ಸಂಪ್ರದ್ರವತ ಇವೋಪಶುಪ್ಯತ

ಇವೋಪಸ್ಕಂದಮಭಿಮೃದ್ಗಾತ್ಯಭಿಪಾತಯೇದೇವಂ ಹೈಷ ಇತಶ್ಚೇತಶ್ಚಾಮುತಶ್ಚ

ಸಂಪ್ರದ್ರವತ ಇವೋಪಶುಷ್ಯತ ಇವೋಪಸ್ಕಂದಮಭಿಮೃದ್ಗಾತ್ಯಭಿಪಾತಯತಿ .
ಯಥೈವಾಸೌ ರಾಜಾನಂ ವಾ ರಾಜಪುರುಷಂ ವಾ ನಿಲಯನಂ ಪ್ರಾಯೇದೇವಂ
ಹೈವೈಷ

ಯಂತಾ ನಿಲಯನಂ ಪ್ರಾಪಯತೀತಿ . ತೇ ಹೋಚುರಪೀದಂ ಸಾಧೀಯ ಇತಿ .
ಸಾಧೀಯ

ಇತಿ ಹೋಚುಃ . ತೇ ಹ ತಸ್ಯೈವ ಪಂಥಾನಮನುಪ್ರಾತಿಷ್ಠನ್ನಂತಂ ಹ
ಸಾಯಾಹನ್ಯೇವೋಪಸಂಪಾದಯಾಮಾಸುಃ ..

ತಂ ಯದಾವಸಾಯಾಶ್ವಾಂಸ್ತಕ್ಷಾಪೋಹ್ಯಾಪಾಗಾದಥ ಬಾಲಿಶಾ
ವ್ಯಲಿಷ್ಟ . ಅಹೀದೃಶತ್ . ಕಥಮಿವೇತಿ . ತೇ ಹೋಚುರ್ಯಥೈತಂ

ಕಾಷ್ಠಭಾರಮಾನದ್ಧಮನುಪಶ್ಯಾಮಸ್ತಥೈವಾವಶೋ ಭೂಸ್ಥಃ
ಸ್ವಂದತೇ . ನೇಂಗತೇ ನ ವಿವರ್ತತೇ ನ ಚ ವೀತ ಇತಿ . ತೇ ಹ

ಬಾಲಿಶಾ ಊಚುರ್ಯದಯಮೀದೃಗಭೂತ್ ಕಿಮಸ್ಯಾಪಾಗಾದಿತಿ . ತಕ್ಷೈವೇತಿ .

ತಥೈವೈತತ್ ಸೌಮ್ಯಾ ಇತಿ . ಆತ್ಮಾ ವಾ ಅಸ್ಯ ಪ್ರಚೋದಯಿತಾ ಕರಣಾನ್ಯಶ್ವಾಃ

ಶಿರಾ ನದ್ಧಯೋಽಸ್ಥಿನ್ಯುಪಗ್ರಹಾ ಅಸೃಗಾಂಜನಂ ಕರ್ಮ ಪ್ರತೋದೋ ವಾಕ್ಯಂ

ಕ್ವಾಣನಂ ತ್ವಗುಪಾನಹ ಇತಿ . ಸ ಯಥಾ ಪ್ರಚೋದಯಿತ್ರಾಪೋಜ್ವಿತೋ ನೇಂಗೇನ್ನ

ರುರುವೀತ್ಯೈವಂ ಹೈಷ ಪ್ರಾಜ್ಞೇನಾತ್ಮನಾಪೋಜ್ವಿತೋ ನ ಬ್ರೂತೇ ನ ಚೈತ್ಯಪಿ ನ

ಶ್ವಸತ್ಯಪಿ ಪೂಯತ್ಯಪಿ ಶ್ವಾನ ಉಪಧಾವಂತ್ಯಪಿ ಕಾಕಾಃ ಪತಂತ್ಯಪಿ ಗೃಧ್ರಾ

ಆಸ್ಕಂದನ್ನಪಿ ಶಿವಾ ಜಿಘತ್ಸನ್ನಿತಿ . ತೇ ತತ ಏವ ದ್ರಾಗಿವ ವ್ಯಜ್ಞಾಸಿಷುಃ .

ತೇ ಹ ಪಾದಯೋರೇವಾಭಿಮರ್ಶ್ಯ ಬಾಲಿಶಾನೂಚುಃ . ನ ಹ ವಾವ ನಸ್ತದ್ಯೇನ

ನಿಷ್ಕುರ್ಮ

ಇಮಮೇವೇತ್ಯಂಜಲಿಂ ಕೃತ್ವೋಪಾಸ್ಥಿಷತೇತ್ಯಾಹ

ಭಗವಾನ್ ಭಾಗಲೇಯಸ್ತ ಇಮೇ ಶ್ಲೋಕಾಃ-

ಯಥೈತತ್ಕೂಬರಸ್ತಕ್ಷಾಪೋಜ್ವಿತೋ ನೇಂಗತೇ ಮನಾಕ್ .

ಪರಿತ್ಯಕ್ತೋಽಯಮಾತ್ಮಾ ನಸ್ತದ್ವದ್ದೇಹೋ ವಿರೋಚತೇ .. 1..

ಯದಸ್ಯ ಪ್ರಧಯಶ್ಚಕ್ರಾ ಯುಗಮಕ್ಷೋ ವರತ್ರಿಕಾ .

ಪ್ರತೋದಶ್ಚರ್ಮಕೀಲ..... .. 2.. ಏತಾವಾನೇವೋಪಲಬ್ಧಃ

(ಸಾಮಾನ್ಯವೇದಾಂತ-ಉಪನಿಷದಃ)

ಇತಿ ಭಾಗಲಯೋಪನಿಷತ್ ಸಮಾಪ್ತಾ .

Proofread by Sunder Hattangadi,

Radim Navyan radimnavyan at gmail.com, Kasturi navya sahiti

ChAgaleyopaniShat

pdf was typeset on September 17, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

